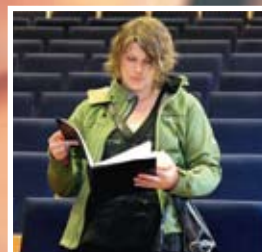

VÅLD

i nära relationer

*Dokumentation från
Länsstyrelsen Västra
Götalands län
Erfarenhetsdag
10 juni 2009*

VÅLD

i nära relationer

Bakgrund

Regeringen har gett länsstyrelserna i uppdrag att förstärka tillsynen över socialtjänstens arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som har bevittnat våld.

Regeringen beslutade i november 2007 om en handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. Handlingsplanen omfattar 56 åtgärder, varav den förstärkta tillsynen är en.

Syftet med erfarenhetsdagen om Våld i nära relationer var att sprida kunskap om den förstärkta tillsynen och ge exempel på arbete som pågår i länet. Dagen var välbesökt och lockade omkring 150 politiker, chefer, handläggare med flera från hela länet.

Lena Landén Jonas

Socialtjänsten samverkar men få har skriftliga rutiner för hur samverkan ska gå till.

De som är i behov av akut stöd får ofta det, men i det mer långsiktiga arbetet finns brister.

Hot- och riskbedömning görs ibland, men oftast bara på kort sikt och det dokumenteras inte.

Dokumentationen är generellt sett bra men våldet beskrivs ofta i förmildrande ordalag.

Det är något av det Länsstyrelsen har noterat vid den förstärkta tillsyn av socialtjänstens arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld som genomförts i fem kommuner i Västra Götalands län och fyra stadsdelar samt sociala resursnämnden i Göteborg.

Tillsynen är en del i det nationella uppdrag som regeringen gav länsstyrelserna och Socialstyrelsen 2007. Tanken var att få en mer enhetlig och tydlig tillsyn över hela landet. Åtta ansvarsområden innehållande 26 bedömningskriterier togs fram av en projektgrupp och från september 2008 till februari 2009 genomfördes tillsynen i 80 kommuner i landet.

– Tillsynen har gjorts på samma sätt i alla kommunerna, med gemensamma intervjuguider och mallar för hur akterna ska granskas, berättade Mikael Thörn, socialkonsulent vid Länsstyrelsen och projektledare för den nationella tillsynen.

Socialkonsulenter Maria Björklund och Lena Landén Jonas gav en översiktlig bild av vad tillsynerna fokuserat på och vad de har visat utifrån socialtjänstens olika ansvarsområden.

Det uppsökande och förebyggande arbetet är en viktig del av socialtjänstens arbete. I det här fallet handlar det bland annat om hur man arbetar för att identifiera kvinnor som är våldsutsatta.

– Frågar man om det förekommer våld oavsett om det finns någon misstanke? Vissa kommuner har med det i sina handlingsplaner. Det kanske är lättare att fråga alla, och inte bara i de fall vi misstänker våld, sa Maria Björklund.

Kompetens är en annan viktig fråga. Hur ser det till exempel ut i hemtjänsten? Det är just inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning som de största bristerna finns.

Brottsoffersparagrafen 5 kap 11 § Socialtjänstlagen

Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp.

Socialnämnden skall särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra över-

grepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation.

Socialnämnden skall också särskilt beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott och kan vara i behov av stöd och hjälp.

Tillsyn pekar på god vilja, kunskaper – och brister

När det gäller samverkan ser det olika ut, men det är inte ovanligt med vattentäta skott till och med mellan socialförvaltningens verksamheter.

– Nästan alla säger att de samverkar, men få har skriftliga rutiner och det finns ingen ansvarig för samverkan, påpekade Maria Björklund.

Att bedöma hot och risker på kort sikt är många duktiga på. Däremot glöms det långsiktiga perspektivet ofta bort. Skyddade personuppgifter och kvarskrivning är andra säkerhetsfrågor som socialtjänstens medarbetare måste ha kunskap om.

– Det är dyrt och krångligt att leva med skyddade personuppgifter eller kvarskrivning, konstaterade Lena Landén Jonas.

Genom att granska akter har socialkonsulenterna kunnat se att handläggning och dokumentation generellt ser bra ut. Rättssäkerheten är också tillgodosedd. Det de har reagerat på är hur våldet beskrivs som ”familjegräl” eller ”bråk” när det i kvinnans beskrivning framgår att hon blivit slagen.

– Våldet måste beskrivas och inte skrivas om i förmildrande ordalag. Bara den som slår är ansvarig för våldet. Vi måste våga skriva som det är, av respekt för både offer och förövare, betonade Lena Landén Jonas.

Barnens situation måste uppmärksammas särskilt. Ut-sätts mamman för våld är också barnet ett brottsoffer. Barnet måste få komma till tals och ge sin berättelse.

Maria Björklund med Lena Landén Jonas i bakgrunden.

– Generellt sett är socialtjänsten bra på att uppmärksamma barnens behov. Möjligtvis finns det en tendens att tro att barnet är skyddat om mamman är det, men så är de inte alltid, påpekade Lena Landén Jonas.

Varje granskad kommun och nämnd har fått återkoppling från ”sin” tillsyn och rapporterna finns att ladda ner från Länsstyrelsens webb-plats. I december ska regeringen få slutrapporten från den nationella tillsynen. ■

Den förstärkta tillsynen avser socialtjänstens arbete med:

Våldsutsatta kvinnor

Särskilt utsatta grupper:

- Äldre kvinnor
- Kvinnor med funktionsnedsättning
- Kvinnor med missbruksproblem
- Kvinnor med utländsk bakgrund

Barn som bevittnat våld

Personer som utövar våld mot närstående

Hedersrelaterat våld

Våld i samkönade relationer

Mikael Thörn

Under ett halvår har Familjerättsbyrån i Göteborg frågat alla kvinnor och män som sökt hjälp om de utsatts för hot eller våld. Screeningen har gjorts vid enskilda samtal där var och en fått berätta sin historia. Något som har blivit mycket uppskattat.

– Vi kommer att fortsätta med både screeningen och de enskilda samtalen, sa Lisbeth Davidsson, familjerättssekreterare.

Screening och enskilda samtal lyfter fram våldet

Hösten 2008 blev familjerättsbyrån tillfrågad om att vara med i ett forskningsprojekt där mammor med barn i en viss ålder skulle tillfrågas om de utsatts för våld.

– Det ville vi, men vi ville också utvidga projektet och screena alla som kom till oss, berättade Bernt Wahlsten, familjerättssekreterare.

I mitten av oktober började en särskild mottagningsgrupp på sex personer arbeta enligt projektets intentioner. Inom tio arbetsdagar skulle parterna erbjudas enskilda samtal.

Vid de enskilda samtalen får klienterna uttrycka vilka förväntningar de har och beskriva familjens situation. Handläggarna bedömer om Familjerättsbyrån är rätt instans eller om till exempel familjerådgivningen är mer lämplig. De förklarar vad samarbetsamtal är – att det handlar om att parterna ska komma överens och att det är de själva som fattar besluten.

– Vi är väldigt tydliga med vad samarbetsamtal är. Eftersom vi heter familjeRÄTT tror en del att vi är ett slags domstol som kan ta beslut och lösa alla problem, sa Bernt Wahlsten.

Vid de enskilda samtalen görs också screeningen för våld och otrygghet då tre frågor ställs.

– Det är bra att kunna säga att de här frågorna ställer vi till alla. Vi har även träffat på en del män som utsatts för våld – det hade de nog aldrig berättat annars, sa Lisbeth Davidsson.

Nästan hälften av de screenade hade inte upplevt varken våld eller otrygghet. 30 procent av kvinnorna hade utsatts för våld i relationen. De män som utsatts för våld hade i

Bernt Wahlsten och Lisbeth Davidsson

huvudsak råkat ut för det på spårvagnen, vid fotbollsmatcher och liknande. Otryggheten hos män handlade ofta om att de är oroliga för vad mamman ska göra med barnen.

De enskilda samtalen kan ta uppåt en och en halv timma och arbetsbördan har ökat rejält. Varje familjerättssekreterare i mottagningsgruppen genomförde omkring 40 enskilda samtal under de sex månader som projektet pågick.

Men både Lisbeth Davidsson och Bernt Wahlsten menar att det är värt det. Både de enskilda samtalen och screeningen kommer att fortsätta.

– Vi har fått många nya insikter, bättre kontakt med parterna och en bredare bild av familjens situation tack vare de enskilda samtalen.

Från början hade man tänkt att en annan handläggare skulle ta över och genomföra samarbetsamtalen när de enskilda samtalen var genomförda för att inte riskera att man skapade allianser.

– Men den rädslan var överdriven. Det var bättre att inte byta handläggare när det var dags för samarbetsamtalen – nu kände vi ju båda parter, konstaterade Bernt Wahlsten.

Genom screeningen har Familjerättsbyrån samlat på sig en mängd data och ambitionen är att fortsätta forska på egen hand.

– Det är ju särskilt viktigt i dag när verksamheten ska vara evidensbaserad, avslutade Bernt Wahlsten. ■

Fem kommuner på god väg åt samma håll

– Vi var som fem fartyg som irrade runt. Men så bestämde vi oss för att hitta samma farled.

Så beskrev Peter Martinsson, IFO- och psykiatrichef i Munkedal, början till projektet med en kommungemensam samordnare för kvinnofridsarbetet i norra Bohuslän.

Att arbeta med kvinnofrid och våld i nära relationer var ett utforskat område för kommunerna Strömstad, Tanum, Sotenäs, Lysekil och Munkedal.

– Vi hade brist på kompetens, olika förutsättningar och olika bilder av vad projektet skulle syfta till. Det vi till slut kom fram till var att vi behövde en ”lots”, någon med kunskap och erfarenhet av kvinnofridsarbete, sa Peter Martinsson.

Tack vare utvecklingsmedel från Länsstyrelsen för att utveckla samverkan kunde en samordnare

anställas. Det var en lång process att komma fram till det och rekrytera samordnaren. Men i maj 2008 kunde Disa Hansson börja som projektledare för Kvinnofridsprojektet. Efter sommaren började planeringsarbetet på allvar. Målen var att utveckla ett nätverk mellan kommunerna, planera och genomföra utbildningar, ta fram gemensamt informationsmaterial och en kommungemensam plan. Dessutom ville man hitta bra modeller för stöd och behandling.

Disa Hansson och Peter Martinsson

Disa Hansson var full av entusiasm inför jobbet, men det visade sig snabbt att hon och styrgruppen, som bestod av kommunernas IFO-chefer, hade lite olika syn på uppdraget.

– En del av arbetet var att hitta samverkansmöjligheter – men om man inte vet vad man ska göra lokalt, hur ska man då hitta samverkanspunkterna, undrade Disa Hansson.

Det fanns också osäkerhet kring vad de lagstadgade kraven innebär i praktiken och ledande politiker och chefer hade dålig kännedom om frågan.

Det fanns alltså förväntningar, men ingen kartlagd bild av hur det såg ut i de olika kommunerna. Disa Hansson skapade en metod, ”Tillsynsanalys”, med Länsstyrelsens kriterier och beslut som underlag. Tillsammans med intervjuer och analyser resulterade det i ett kunskapsunderlag i form av en rapport. Där konkretiseras kommunernas ansvar och dagsläget är kartlagt. Rapporten används som diskussionsunderlag i utvecklingsarbetet.

Dessutom synliggjordes processen med kunskapsutveckling, förändringar och samverkan mellan de fem kommunerna.

I dag känner såväl styrgrupp som Disa Hansson och hennes arbetsgrupp att man kommit en bra bit på vägen. En engagerad arbetsgrupp är en framgångsfaktor, liksom att det finns en gemensam samordnare som kan tjata och tjata, som Disa Hansson uttryckte det.

Både hon och Peter Martinsson betonade vikten av ge processen tid. Man har kommit en bra bit på vägen, men det är långt kvar till mål.

– Det här är ett stort projekt för oss och det finns ingen tradition att samverka i norra Bohuslän, även om vi IFO-chefer träffats regelbundet tidigare, vilket vi vann tid på, menade Peter Martinsson.

Samverkan är enkelt och samtidigt svårt och kräver ett tydligt uppdrag, kunskap, resurser och befogenheter, sa Disa Hansson och fortsatte:

– Nu har vi skapat en bra grund och en ram att fylla med praktiskt innehåll. Det finns inga genvägar. Och jag är fortfarande full av förväntan! ■

"Våld handlar om makt och kontroll"

"Det blir alltid bäst om vi gör som jag har sagt."

"Hon förstår inte sitt eget bästa."

"Hon är den enda för mig."

Tre uttalanden som kan verka oförargliga, men som är typiska yttranden av män som utövar sin makt med våld, fysiskt eller psykiskt.

Bo Jonsson arbetar sedan ett drygt år tillbaka som familjerådgivare på Krismottagningen för män Ale/Kungälv. Innan dess jobbade han inom kriminalvården där han i många år arbetat med män som slår.

Krismottagningen har varit igång sedan april 2008 och har sedan dess tagit emot omkring 80 män.

– Det är vanliga, uteslutande skandinaviska, män. Inga andra har sökt sig till mottagningen och ingen har haft multiproblem. Ingången till oss är bred. Det räcker med "problem med aggressivitet", vilket ofta är en omskrivning för våld. På så sätt når vi fler, menade Bo Jonsson.

Mottagningen ligger i samma hus som familjerådgivningen, krismottagningen för kvinnor och Trappan, som är en verksamhet för barn som upplevt våld.

– Det är en klar fördel. På familjerådgivningen kan de säga att "gå in och prata med Bosse". Det blir så mycket enklare.

Krismottagningen för män använder en definition av våld hämtad från norska Alternativ til Vold: Våld är varje handling som smärtar, skadar, skrämmar eller kränker och

på så sätt får en annan person att göra något mot sin vilja eller bli passiv.

– Den definitionen tar bort fokus från det fysiska våldet, det finns så mycket mer som är våld och maktutövning.

För Bo Jonsson är det viktigt att ha en ideologisk grund i sitt arbete. Teorin om könsmaksordningen, om mäns överordning och kvinnors underordning, är hans utgångspunkt.

– När män slår handlar det om makt och kontroll.

Det fysiska våldet är det som är lättast att se och som är lättast att få stopp på. Det psykiska våldet är vanligast och handlar om hot, att förminska, förneka och skuldbelägga. Det kan också handla om att isolera sin partner, använda barnen som slagträ eller på olika vis sätta skräck i henne.

Osäkerheten när det finns latent våld i en relation bygger på att det alltid finns risk för att det kan hända igen. Sexuellt våld, övergrepp och våldtäkt i en relation, är det våld som är svårast att prata om. Det finns även ekonomiskt våld, då förövaren tar makten över pengarna och ekonomin, och materiellt våld då den som utövar makt förstör gemensamma saker eller den utsattes ägodelar.

Våld är varje handling som smärtar, skadar, skrämmar eller kränker och på så sätt får en annan person att göra något mot sin vilja eller bli passiv.

Alternativ til Vold, Oslo

ntroll"

Bo Jonssons erfarenhet är att det alltid måste finnas en tydlig motivation för en man att söka hjälp. Socialen har ringt, polisen har varit där, frun vill lämna eller barnen är ledsna. I samtalen måste mannen få insikt om vad han gör, att det skapar lidande. Och att det är hans ansvar att det blir en förändring.

– Fokus ligger på våldet och vi viker aldrig från det. När vi frågar vad som har hänt och mannen svarar "vi bråkar" är nästa fråga "hur bråkar ni?".

Bo Jonsson gav några exempel på våldsyttanden i behandlingsrummet och utifrån arbetet med en klient som kom eftersom hans fru ville lämna honom. Hon litar inte på honom på grund av ett sexuellt övergrepp som skett flera år tidigare.

"Hon måste byta jobb" säger mannen och fram växer en historia om en mycket svartsjuk man som tror att hans fru har ett förhållande med chefen. När det kommer ett SMS till kvinnan sent på fredagseftermiddagen kräver mannen att få se det. Han tar ifrån henne telefonen med våld. "Hade hon gett mig telefonen hade det inte hänt."

– Genom att lägga skulden på henne har han inget ansvar för vad som händer! Förnekandet är också starkt, vi vill inte tillstå att vi använder våld för att utöva makt.

Andra tydliga våldsyttanden är till exempel "Hon är väldigt fin, som i helgen, när vi var tillsammans hela tiden" eller "Hon är den enda för mig" vilket visar på mannens vilja att isolera och stänga inne sin partner.

Män går inte i behandling för sin egen skull, menar Bo Jonsson, och de flesta använder inte våld mer än någon enstaka gång. Men de utövar makt.

För att rå på problemet i grunden måste vi titta på den manliga kulturen och hur till exempel idrotten förhåller sig till våld. Vägen mot icke våld handlar om jämställdhet, respekt, att inte vara hotfull utan ta ansvar och dela ansvaret. ■

Bo Jonsson

Krismottagningen för män i Ale och Kungälv vänder sig till män som

- har problem med sin aggressivitet
- har använt eller använder våld mot partner, barn eller annan person
- har svårigheter i sitt föräldraskap
- befinner sig i någon form av livskris
- har svårigheter i samband med skilsmässa eller separation

Bo Jonsson sätter att förmedla sina erfarenheter av att arbeta med män som slår engagerade och han och fick frågor från publiken.

Lena Hogander

Birgit Andrén

Under trygga förhållanden kan barn berätta

Pappa slår mamma.

Det är den stora hemligheten som barnen som kommer till Utväg Barn bär på.

En hemlighet som aldrig berörts med ord. Så skuldbelagd och svår att prata om.

"För då kan ju pappa hamna i fängelse och jag kanske inte får bo kvar hemma."

Barn som bevittnat våld reagerar på olika sätt. Därför arbetar Utväg Barn i Göteborg med olika metoder – enskilda samtal, grupper för yngre barn och för tonåringar och stöd till föräldrar, främst mammor.

Utväg Barn är en uppsökande verksamhet och får genom samverkan med polisen rapporter från samtliga kvinnofridsärenden. De ringer och frågar om det finns barn i familjen som behöver stöd. Utöver anmälningar från polisen och socialtjänsten kommer barn till Utväg genom att föräldrar, oftast mamman, hör av sig direkt.

– Att se eller höra att mamma blir slagen är oerhört skrämmande, men under trygga förhållanden kan de berätta, sa Birgit Andrén, samordnare på Utväg Barn i Göteborg.

Barnens reaktioner ser olika ut. En del, framför allt pojkar, flyr in i våldsamma dataspel. Andra har skolan som en frizon, medan det finns de som blir så oroliga att de har svårt att klara skolarbetet.

– Den enda bilden de har framför sig är vad som sker hemma, sa Birgit Andrén och berättade om en grabb som inte klarade relationer, han slog eftersom han utgick från att andra ville göra honom illa. I skolan fick han en assistent eftersom alla trodde att han hade ADHD. Men det var våldet hemma som gjorde honom våldsam.

Genom samverkan med hälso- och sjukvården kan även de aspekterna tas in. En 13-årig kille var sängvätare och trodde att han hade fel på hjärntat eftersom det hoppade över slag. Utvägs barnläkare kunde då förklara

Utväg är en myndighetssamverkan mellan socialtjänsten, hälso- och sjukvården, polisen, åklagarmyndigheten och kriminalvården. I Västra Götalands län finns Utväg Göteborg, Utväg Skaraborg samt Utväg Södra Älvsborg.

varför han hade de symtomen – det var hans reaktion på att ha blivit vittne till våld.

När ett barn kommer till Utväg börjar man med ett 10-tal individuella samtal.

– Barnen har ofta fragmentariska minnen och behöver få förståelse för vad som har hänt. Barnet bekräftas och får stöd i sina försök att hantera situationen, berättade Lena Hogander.

De barn som är redo, som orkar lyssna till de andra, erbjuds gruppsamverksamhet. För de allra flesta är det viktigt att känna igen sig och inse att de inte är ensamma om sina upplevelser.

Parallellt träffar behandlaren även mamman, som många gånger har starka skuld känslor för att inte ha kunnat skydda sitt barn. Det finns även en mammagrupp där man pratar om våldet och hur man kan göra för att det inte ska upprepas. Mammorna får också kunskap om hur våld påverkar barnen.

Pappa-samtal är en väg Utväg Barn vill pröva där det är möjligt. Då kan man informera om hur barn reagerar när de har bevittnat våld och det blir ett sätt att ta del i barnets läkning.

– Vi samarbetar med Utväg Män och det är nytt, spännande och givande.

Genom samverkan mellan myndigheterna kan också praktiska hinder undanröjas.

– Vi har till exempel kunnat ordna så att barn får åka taxi till oss med stöd från socialtjänsten, annars hade det inte gått att lösa det praktiskt, avslutade Lena Hogander. ■

– Ta chansen och prata och knyt kontakter under pauserna, uppmanade Lena Landén Jonas. Det var en uppmaning som inte klingade ohörd.

Kvinnofrid en fråga även inom omsorgen om äldre och funktionshindrade

Trollhättans Stad har tagit ett helhetsgrepp över arbetet med våld i nära relationer. Bland annat har kvinnofridsinstruktörer utbildats inom såväl äldreomsorgen som omsorgen om funktionshindrade och psykiatri.

Kvinnofridsarbetet bottnar i politisk enighet, långsiktighet och samverkan mellan myndigheter. För 10 år sedan bildades kvinnofridsgruppen och året därefter antogs den första kommunala handlingsplanen.

– Kvinnofrid lyftes tidigt in i folkhälsoarbetet och 2006 antogs en ny kommunövergripande handlingsplan som bygger på en helhetssyn att det handlar om barn, kvinnor och män, berättade Tove Corneliusson, utvecklingsledare i Trollhättan.

Kvinnofridsgruppen har en bred representation av alla berörda inom kommunen, polis, primärvård, frivård och frivilligorganisationer. Ett delmål i handlingsplanen handlar om att utveckla samverkan och ett annat att ge grundkunskaper till all personal som möter våldsutsatta.

– En viktig del för att nå de målen är en utbildningssatsning i tre delar – gemensamma heldagar, instruktörsutbildning och policyarbete, fortsatte Tove Corneliusson.

De första kvinnofridsinstruktörerna utbildades redan 2002 och finns nu inom polisen, socialtjänsten, primärvården, omsorgsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och psykiatri. Två grannkommuner, Vänersborg och Lilla Edet, har också hängt på utbildningen.

Instruktörerna har spetskompetens inom kvinnofridsfrågor och är även arbetsplatsens kontaktperson.

Några av de effekter som syns är att kunskaperna om relationsbetingat våld har ökat, det har blivit lättare att identifiera kvinnor och barn som är utsatta för våld i ett tidigare skede och både bemötande och samverkan har förbättrats.

– Vi har även arbetat mycket med information. Bland annat hade vi en annonskampanj på TV4, som fick flera äldre kvinnor att höra av sig. Och våra sidor är en välbesökt del av stadens hemsida, konstaterade Tove Corneliusson.

Hon påpekade att det är viktigt att betona socialtjänstens ansvar och vad lagen säger. Därför har särskilda ruti-

ner för dokumentation av våld upprättats, till exempel att fråga alla klienter om våld och upprätta separata akter om våld förekommer.

– Och vi ska alltid använda auktoriserad tolk, aldrig en släkting.

Inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen finns Kriscentrum för kvinnor, män och barn samt Resurscentrum för Kvinnofrid Väst. Kriscentrum för kvinnor vänder sig till kvinnor som har levt eller lever i en destruktiv relation och erbjuder samtal och skyddat boende.

– Det är ett sätt att nå fler, de som inte anser sig utsatta för våld, men som lever under psykiskt våld, kontroll och svartsjuka, förklarade Gerd Holmgren, enhetschef.

Kriscentrum för män är öppet för alla män i kris, men fokus ligger på våld. Hittills är samtalsmottagningen öppen endast en dag i veckan, men det finns önskemål om att utöka till heltid.

Barnens kriscentrum är ett slags barnahus där socialtjänsten, polisens barnutredare och hälso- och sjukvården samarbetar. Under 2008 var 102 barn aktuella på Kriscentrum för barn.

Resurscentrum är, precis som det låter, en resurs för övriga verksamheter som bland annat erbjuder mentorskap, handledning, utbildning, metodutveckling, planerade studiebesök och information.

Om individ- och familjeomsorgen är vana vid att arbeta med kvinnofridsfrågor är det lite obanad mark när man kommer till äldreomsorg och verksamhet för personer med funktionshinder. Men 2006 kom även omsorgsförvaltningen in i kvinnofridsarbetet och hittills har 24 kvinnofridsinstruktörer utbildats.

– Vi är en stor organisation och hur sprider man kunskap om en så komplex fråga? Dessutom måste kunskapen hållas vid liv och fyllas på hela tiden, konstaterade Lena Johansson, chef för biståndsenheten.

Gerd Holmgren

Tove Corneliusson

Kvinnofridsinstruktörerna har just till uppgift att vara bärare av frågan ut i organisationen och hålla den levande. De första instruktörerna fick i uppdrag att arbeta fram en kvinnofridspolicy och de har även tagit fram ett "Våga fråga-kort". Där finns kort information om vad man ska tänka på om man hamnar i något som verkar handla om våld i nära relationer, om anmälningsplikt samt telefonnummer till myndigheter.

– Vi vill även uppmärksamma barn till föräldrar med psykisk ohälsa. Bland annat har vi utbildat barnombud inom psykiatrin och omsorgsförvaltningen som har ett uppdrag som liknar kvinnofridsinstruktörernas, avslutade Lena Johansson.

Lena Johansson

Kvinnofridsinstruktörernas ansvar

- Bärare av frågan om relationsbetingat våld. En spetskompetens på arbetsplatsen och tillika kontaktperson.
- Ska ge kollegor kunskap och information om problematiken.
- Kollegor ska kunna vända sig till instruktören och konsultera denna i kvinnofridsärenden.
- Ska tillsammans med kollegor upprätta rutiner som passar för den enskilda arbetsplatsen.
- Ska kunna ge arbetskamrater kunskap om lokala samverkanspartners.
- Har ansvar för att kvinnofridspolicyn följs.
- Har ansvar att bevaka fortbildningar, ny lagstiftning med mera.

Referenser

- Socialtjänstlagen
- SOU 2006:65 Att ta ansvar för sina insatser
- Proposition 2006/07:38 Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor
- Regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, våld i samkönade relationer och hedersrelaterat våld och förtryck skr. 2007/08:39
- SOSFS 2006:5
- SOSFS 2006:11
- SOSFS 2006:12
- SOSFS 2006:14
- SoS Handbok – Vårdnad, boende och umgänge, 2003
- SoS Handbok – Barn och unga i socialtjänsten, 2006
- SoS Handbok – Handläggning och dokumentation, 2008
- SoS Handbok – God kvalitet i socialtjänsten, 2008

Mer information

Material och powerpointpresentationer finns att ladda ner från Länsstyrelsens webb-plats: www.lansstyrelsen.se/vastragotaland

Se också www.valdinararelationer.se

Kontaktpersoner

Maria Björklund, 031-60 57 05, maria.bjorklund@lansstyrelsen.se

Lena Landén Jonas, 031-60 50 54, lena.landén.jonas@lansstyrelsen.se

Mikael Thörn, 031-60 52 08, mikael.thorn@lansstyrelsen.se

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Rapport nummer 2009:58

ISSN 1403-168X